

بنیاد فیریه فواجه نصیر طوسی

آیین نامه اجرایی قانون نمونه جلوگیری از آلودگی هوا

مصوب ۱۳۷۹/۶/۱۶

فصل اول - کلیات

ماده ۱ - عبارات و اصطلاحاتی که در این آیین نامه به کار رفته است ، به شرح زیر تعریف می شوند:

الف - قانون: قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا مصوب ۱۳۷۴/۲/۳ مجلس شورای اسلامی.

ب - سازمان: سازمان حفاظت محیط زیست.

پ - مواد آلوده کننده هوا: هر نوع ماده گازی ، بخار، مایع ، جامد و یا مجموعه ترکیبی از آنها که در هوای آزاد پخش و باعث آلودگی هوا و یا موجب تشدید آلودگی آن شود و یا ایجاد بوهای نامطبوع نماید از قبیل دود، دوده، ذرات معلق، اکسیدهای گوگرد، اکسیدهای ازت، منواکسیدکربن، اکسیدکننده ها، هیدروکربنها، اسیدها، آمونیاک و نظایر آن .

ت - گواهینامه مخصوص: تاییدیه کتبی مراکز معاینه مبنی بر رعایت حد مجاز آلودگی توسط وسایل نقلیه موتوری که به صورت برجسب صادر و بر روی وسایل نقلیه مذکور الصاق می شود. این گواهینامه می تواند علاوه بر رعایت حد مجاز آلودگی، رعایت ضوابط ایمنی را در بر داشته باشد.

ث - آلوده کننده: هر شخص حقیقی که اداره یا تصدی منابع مولد آلودگی را خواهرای خود، خواه به نمایندگی از طرف شخص یا اشخاص حقیقی و حقوقی دیگر برعهده داشته و یا شخصا" و به طرق مختلف عامل ایجاد آلودگی باشد.

ماده ۲ - منابع آلوده کننده هوا غیراز کارخانه ها و کارگاههای موضوع آیین نامه اجرایی فصل سوم قانون به شرح زیر طبقه بندی می شوند:

الف - وسایل نقلیه موتوری: هر نوع وسیله ای که با موتورهای درون سوز حرکت می کند و برای حمل و نقل مورد استفاده قرار می گیرد و در صورت به کار انداختن منشا ایجادیک یا چند ماده آلوده کننده می گردد.

ب - منابع تجاری ، خانگی و منابع متفرقه .

۱ - منابع تجاری به محل‌های مشخصی اطلاق می‌شود که برای انجام فعالیتهای مختلف تجاری و خدماتی و نگهداری و عرضه تولیدات و کالا و خدمات مورد استفاده قرار می‌گیرد و بدون اینکه محدود به موارد زیر گردد، برحسب نوع فعالیت خدماتی و یا تجاری شامل گروههای زیر می‌گردد:

گروه اول - هتلها، مهمانخانه‌ها، رستورانها، شیرینی‌پزیها، نانواییها، گرمابه‌ها و امثال اینها.

گروه دوم - دامداریها، مرغداریهای صنعتی، کشتارگاهها، موسسات نگهداری حیوانات و امثال آن.

گروه سوم - بیمارستانها، مراکز درمانی و بهداشتی، آزمایشگاهها و امثال اینها.

۲ - منابع خانگی، از قبیل منازل و واحدها و مجتمعهای مسکونی به مکانی اطلاق می‌شود که صرفاً جهت سکونت مورد استفاده واقع می‌شود.

۳ - منابع متفرقه عبارتست از منابعی غیر از کارخانه‌ها، کارگاهها، وسایل نقلیه موتوری و منابع تجاری و خانگی و هر عملی که ایجاد آلودگی هوا نماید از قبیل آتش سوزی زباله‌ها و انباشتن مواد زاید و متعفن در هوای آزاد.

ماده ۳ - سازمان موظف است نسبت به شناسایی و تعیین نوع و میزان مواد آلوده‌کننده هوا به طرق مقتضی از جمله اخذ اطلاعات، مدارک لازم و در صورت لزوم بازدید و بازرسی اقدام نماید.

تبصره - کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی مکلفند آمار، اطلاعات و اسناد و مدارک مورد نیاز سازمان را که در جهت اجرای قانون و این آیین نامه درخواست می‌شود، در اختیار سازمان قرار دهند.

فصل دوم: وسایل نقلیه موتوری

ماده ۴ - شرایط ایجاد مراکز معاینه وسایل نقلیه موتوری اعم از بنزینی، گازسوز و تجهیزات آن توسط سازمان با هماهنگی وزارتخانه‌های کشور و صنایع تنظیم و ابلاغ خواهد شد.

تبصره - سازمان مجاز است در جهت حصول اطمینان از روند مطلوب در اجرای ماده (۵) قانون و عملکرد صحیح مراکز معاینه نسبت به اخذ آمار و اطلاعات هر یک از مراکز مزبور از طریق شهرداریهای ذی ربط و انجام معاینات و آزمایشهای موردی از برخی وسایل نقلیه موتوری که توسط مراکز یادشده مورد آزمایش قرار گرفته و گواهی زیست محیطی دریافت داشته‌اند، اقدام نماید.

ماده ۵ - رانندگان وسایل نقلیه موتوری مکلفند بر چسب حاوی گواهینامه مخصوص را در محل مناسبی که توسط مراکز معاینه تعیین می‌شود، بر روی شیشه اتومبیل خود نصب نمایند.

ماده ۶ - طبق زمان بندی مصوب شورای عالی ترافیک از تردد وسایل نقلیه موتوری که فاقد بر چسب موضوع ماده (۵) باشند، در شهرهای تهران، اصفهان، مشهد، تبریز، شیراز، اراک، اهواز و کرج توسط ماموران انتظامی (ماموران راهنمایی و رانندگی) جلوگیری شده و رانندگان وسایل نقلیه مذکور مطابق ماده (۲۸) قانون محکوم خواهند شد.

تبصره ۱ - وسایل نقلیه مذکور تا هنگام رفع موجبات آلودگی و انجام معاینه فنی مجدد و دریافت گواهینامه، اجازه تردد نخواهند داشت.

تبصره ۲- شمول مقررات این ماده به سایر شهرها بنا به تصویب شورای عالی محیط زیست خواهد بود.

تبصره ۳- از تردد موتورهای دوزمانه براساس زمان بندی که سازمان تعیین می کند در شهرهای یادشده جلوگیری خواهد شد.

فصل سوم - منابع تجاری و متفرقه

ماده ۷- در اجرای ماده (۷) قانون، دستورالعمل مربوط به مواقع اضطراری هوا توسط

سازمان و سایر دستگاههای ذی ربط تهیه و توسط وزارت کشور ابلاغ می شود.

ماده ۸- سازمان پس از شناسایی و طبقه بندی منابع تجاری، خانگی و منابع متفرقه، آن دسته از منابع مذکور را که آلودگی آنها بیش از حد مجاز می باشد، مشخص و مراتب را با تعیین نوع و میزان آلودگی به مسوولان و یا صاحبان منابع فوق الذکر اعلام خواهد کرد تا در مهلت معین و مناسبی که توسط سازمان تعیین می شود، نسبت به رفع آلودگی اقدام نمایند.

ماده ۹- بیمارستانها، درمانگاهها و مراکز بهداشتی و درمانی و سایر مراکز مجاز که به منظور امحای زباله های خود از روش سوزاندن استفاده می نمایند، مکلفند از دستگاه زباله سوز مناسب که استانداردهای آلودگی هوا را رعایت نماید، استفاده کنند.

ماده ۱۰- سازمان مجاز است در اجرای ماده (۲۳) قانون، در مناطقی که گاز شهری در دسترس می باشد، برای اشخاص حقیقی و حقوقی که با عدم استفاده از گاز موجبات آلودگی هوا را فراهم می سازند، اختاریه صادر و مهلت مناسبی را جهت رفع آلودگی تعیین نماید.